

Vítězslav Koukal

Janův hrad se opravuje

Nejsevernější stavbou Lednicko-valtického areálu je Janův hrad. Vznikl na přelomu klasicistního romantismu a romantismu 19. století jako dílo architekta Josepha Hardtmutha, který vycházel ještě z tradice 18. století. Vystavěn byl v letech 1807–1810 u lovecké obory na poloostrově obtékaném Dyjí. První velká rekonstrukce stavby se prováděla v letech 1955–1961. Od té doby se zásadnější opravy neprováděly.

Na konci 80. let tohoto století přebírá Janův hrad dnešní Národní zemědělské muzeum v Praze a začíná s postupnou generální opravou celého objektu. V prvních letech bylo nutné vyměnit střešní krytinu na všech věžích. K odvlhčení západní části stavby jsou vyvezeny sklepy, které byly pravděpodobně v 50. letech zasypány. V roce 1996 začíná důkladná příprava na opravu nejproblematictější střechy nad Rytířským sálem. Původně sedlové střechy byly v průběhu 19. století nahrazeny jedinou rovnou střechou. Po důkladném stavebněhistorickém průzkumu, který prováděla PhDr. Dagmar Černoušková a PhDr. Pavel Borský a po konzultacích s Památkovým ústavem v Brně bylo dohodnuto obnovit původní sedlové střechy. Ty byly v roce 1997 realizovány.

Touto základní investicí se otevřel prostor pro další nutné opravy. V roce 1998 jsme obdrželi od ministerstva kultury finanční příspěvek na vybudování kanalizace a čistířny odpadních vod. Tato investice se podařila a na počátku příštího roku bude tato stavba zkolaudována. Současně se podařilo vybudovat i úpravnu pitné vody, která dosud v Janově hradu chyběla. V tomto roce jsme ještě stačili provést generální opravu vnitřních rozvodů elektrické energie, dále rozšířit a zmodernizovat zabezpečovací zařízení jak požární, tak i proti vloupání.

Tyto, jak se dá říci, pro návštěvníka neviditelné opravy, pokročily tak daleko, že bude možné v roce 1999 započít s opravou vnitřních výmalieb. Protože do všech sálů postupně během oněch čtyřiceti let zateklo, nebude to snadná a levná záležitost.

K největší změně, kterou již návštěvníci na konci tohoto roku mohli zaznamenat, patří oprava jižní, tedy nejvyšší věže. Zde je a bude pro návštěvníky „šokující“ omítnutá věž s „renesančním kvádrováním“, která kontrastuje s lomovým zdívením těch údajných a také podle původního projektu vystavěných „starších fází“ hradu. Uvozovky uvádím proto, že architekt Hardtmuth vše navrhl tak, jak bylo před téměř 200 lety vybudováno. Je nutné mít stále na paměti, že Janův hrad je umělá zřícenina, která pouze kopíruje středověké hrady.

Na již zmíněné věži bude obnoven původní ochoz, ze kterého byla vyhlídka na okolní oboru, Apollonův chrám a zaniklý chrám Múz. Ochoz bychom rádi zpřístupnili do konce tohoto století.

Další změnou, kterou návštěvníci v příštím roce zaznamenají, je oprava schodiště na nádvoří. To se v posledních dvou letech začalo bortit a bylo nutné přistoupit k celkové jeho rekonstrukci. V současné době je schodiště „odstrojeno“, tedy zábradlí je rozebráno a začíná se s celkovým restaurováním. Schodiště již bylo staticky zajištěno a je předpoklad, že v 1. polovině roku 1999 bude celá oprava dokončena.

Z výše uvedeného je patrné, že se do této významné památky ročně vkládají nemalé prostředky proto, aby zůstala zachována nejen pro současné návštěvníky, ale i pro další generace.